

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Ndc/8/2025
Identifikačné číslo spisu:	5824203140
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5824203140.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ T.. H. X., správkyne konkurznej podstaty úpadcu Y. Š. - AVANT PLUS, s miestom podnikania Trstená, Hattalova 34/40, IČO: 33 789 169, Dolný Kubín, Hviezdoslavovo nám. 277, IČO: 42 392 268, 2/ Tbest, s r. o., Nižná, Sama Chalupku 534/7, IČO: 52 977 099 zastúpených advokátom JUDr. Jozefom Polákom, Dolný Kubín, Aleja slobody 1890/50 proti žalovanej OVP ORAVA, s. r. o., Trstená, Oravická 617/20, IČO: 31 608 957 zastúpenej spoločnosťou ADVOKÁCIA, s. r. o., Nitra, Hollého 10, IČO: 36 854 107 , o vypratanie nehnuteľnosti vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 38Cb/255/2024, o odvolaní žalobcov v spore vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 42Cob/17/2025, o nesúhlase Krajského súdu v Žiline s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením sporu vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 42Cob/17/2025 je dôvodný.

Na predjednanie a rozhodnutie o odvolaní v spore vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 9Co/33/2025 je funkčne príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici.

Odôvodnenie

1. decembra 2024 zamietol návrh žalobcov 1/ a 2/ na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobcovia domáhali uložiť žalovanej povinnosť zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami zapísanými na listoch vlastníctva (ďalej len „LV“) č. XXXX XXXX, XXXX nachádzajúcich sa v k. ú. P., C. O. a to v rozsahu užívania za účelom prevádzkovania vlekov tvoriacich SKI Centrum Vrchdolíanky a v rozsahu prenechania do užívania inej osobe, čo i len v časti pozemkov. Z dôvodu podaného odvolania žalobcami, vec bola predložená na rozhodnutie o odvolaní Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici podaním z 25. februára 2025 spor vedený pod sp. zn. 42Cob/17/2025 postúpil Krajskému súdu v Žiline z dôvodu nesplnenia podmienok pre posúdenie vzťahu medzi stranami

sporu ako vzťahu obchodnoprávneho. Dôvodil, že pre vymedzenie právneho vzťahu medzi žalobcami a žalovanou ako vzťahu obchodnoprávneho nepostačuje, aby bola naplnená iba požiadavka kladená na povahu subjektov formulovaná v ustanovení § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka. Okrem povahy subjektov musí byť splnená aj požiadavka charakteru právneho vzťahu. Podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka sa za obchodnoprávny vzťah nepovažuje akýkoľvek právny vzťah medzi podnikateľmi, ale iba taký právny vzťah, u ktorého je pri jeho vzniku s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ndc/10/2024, 5Ndob/71/2023). Ďalej argumentoval tým, že z obsahu spisu nevyplýva, že by medzi stranami sporu vznikol právny vzťah, týkajúci sa ich vzájomnej podnikateľskej činnosti. Nie je preto daná ani funkčná príslušnosť odvolacieho súdu v konkurzných veciach. Vypratania nehnuteľnosti sa žalobcovia domáhajú s poukazom na to, že ide o nehnuteľnosti, ktoré majú byť zaradené do nevysporiadanej masy bezpodielového spoluvlastníctva úpadcu a jeho bývalej manželky bez súvisu s podnikateľskou činnosťou žalovanej. To, že je správca konkurznej podstaty úpadcu stranou v spore, nepostačuje na to, aby toto konanie mohlo byť kvalifikované ako konanie vyplývajúce priamo z konkurzu alebo konanie s ním súvisiace (sp. zn. 6Ndc/33/2011). V závere podotkol, že ani zápis do nesprávneho registra „Cb“, nemení charakter súdneho sporu a nie je dôvodom, aby vo veci rozhodoval senát obchodnoprávneho kolégia, preto na rozhodnutie o odvolaní je daná funkčná príslušnosť v zmysle § 34 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Krajský súd v Žiline s postúpením sporu nesúhlasil a podaním zo 4. apríla 2025 predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako spoločne nadriadenému súdu (ďalej len „najvyšší súd“) v zmysle § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o funkčnej príslušnosti. Nesúhlas odôvodnil tým, že v danom prípade ide vo svojej podstate o spor, ktorý sa týka podnikateľských subjektov. Žalobkyňa 2/ a žalovaná sú oprávnené užívať dotknuté nehnuteľnosti na výkon svojej podnikateľskej činnosti, kvôli ktorej došlo k stretu záujmov týchto subjektov a k vzniku sporu. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že vzájomný vzťah medzi žalobkyňou 2/ a žalovanou nemá zmluvný základ. S poukazom na skutkové okolnosti sporu zdôraznil, že z neoprávneného konania žalovanej užívaním dotknutých nehnuteľností od zimnej sezóny 2012/2013, na výkon podnikateľskej činnosti prevádzkovaním lyžiarskeho strediska, za predpokladu preukázania dôvodnosti žalobného návrhu vo veci samej, môže medzi stranami sporu vzniknúť ďalšie konanie z titulu uplatnenia zodpovednostných nárokov. Napokon poznamenal, že súd prvej inštancie posúdil spor ako obchodnoprávny, so zapísaním do registra „Cb“, preto je potrebné, aby spor v odvolacom konaní prejednal funkčne príslušný súd na rozhodovanie obchodnoprávnej agendy, s poukazom na obdobný záver vyplývajúci z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. januára 2025 sp. zn. 5Ndob/42/2024, z ktorého relevantnú časť citoval.

4. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

5. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednania sporu.

6. Podľa § 34 ods. 1 a 2 CSP ak odsek 2 neustanovuje inak, o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa a) § 22 písm. f) a h) a § 23 písm. f) a h) je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici, b) § 22 písm. d) a g) a § 23 písm. d) a g) je príslušný Krajský súd v Bratislave, c) § 22 písm. e) a § 23 písm. e) je príslušný Krajský súd v Košiciach.

7. Podľa § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodného zákonníka“) tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné

záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním. Právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

8. Podľa § 261 ods. 1 a 7, ods. 8 a 9 Obchodného zákonníka táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Touto časťou zákona sa spravujú aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, ktoré sa spravujú touto časťou zákona podľa predchádzajúcich odsekov, ako aj záložné právo k nehnuteľnostiam pri zabezpečení práv spojených s dlhopismi a záložné právo k cenným papierom v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom. Pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu. Zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

9. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že žalobca 1/ v rámci výkonu správcovskej funkcie prenajal nájomnou zmluvou z 31. januára 2023 sporné nehnuteľnosti žalobkyni 2/ na účel výkonu jej podnikateľskej činnosti poľnohospodárskeho charakteru. Žalovaná prevádzkuje lyžiarske stredisko SKI Vitanová - Vrchdolíny od zimnej sezóny 2008/2009, ktorého prevádzka v zimnej sezóne predstavuje pokojný a obvyklý stav s prihliadnutím na hospodárske využitie stavieb, nachádzajúcich sa na predmetných pozemkoch slúžiacich na prevádzku strediska, ktorých je vlastníkov (napr. stanica lanovky, lanovka, zasnežovanie a pod.), pričom niektoré iné činnosti v stredisku ako napr. gastro, lyžiarska škola a pod., zabezpečujú iné subjekty ako jej zmluvní partneri. Žalovaná užíva predmetné nehnuteľnosti na základe nájomnej zmluvy z 3. decembra 2012 uzavretej s prenajímateľom P., predmetom, ktorej je prenájom nehnuteľností vymedzených bode I. na športovo-rekreačné účely pre potreby lyžiarskeho strediska SKI Vitanová - Vrchdolíny, na jeho vybudovanie a následné prevádzkovanie podľa rozhodnutia o využití územia a umiestnenia stavby vydaného obcou Vitanová č. 2007/45-V z 15. marca 2007, právoplatného k 16. aprílu 2007 a projektovej dokumentácie vypracovanej N. N. Z., G., s dojednanou dobou nájmu do 31. decembra 2023 bez možnosti výpovede (v spise na č. l. 162 až č. l. 168). Z dôvodu uplatnenej námietky kauzálnej nepríslušnosti konajúceho Okresného súdu Námestovo, žalovanou, bol spor dňa 11. decembra 2024 postúpený na prejednanie Okresnému súdu Žilina v súlade s § 22 písm. h) CSP z dôvodu, že v danom prípade ide o obchodnoprávny spor.

10. Pre založenie kauzálnej príslušnosti súdov v obchodnoprávných sporoch podľa § 22 CSP je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka, prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 Obchodného zákonníka považovať za obchodný záväzkový vzťah podľa tretej časti Obchodného zákonníka. Z citovaného ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že pri posudzovaní povahy sporu je nutné prihliadať na podstatné okolnosti posudzovaného záväzkového vzťahu pri jeho vzniku a následne určiť, či sa takýto vzťah týka podnikateľskej činnosti daných subjektov. O obchodnoprávny záväzkový vzťah ide vtedy, ak bol uzatvorený medzi podnikateľmi a pri jeho vzniku bolo s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti.

11. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd pri posudzovaní nesúhlasu s postúpením dospel k záveru, že ide o spor vyplývajúci z výkonu podnikateľskej činnosti sporových strán- podnikateľov, preto nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením mu sporu Krajským súdom v Banskej Bystrici je dôvodný. V skutkovo obdobnej veci najvyšší súd v uznesení z 30. januára 2025 sp. zn. 5Ndob/42/2024 uviedol, že „pri úvahe o tom, ktorý odvolací súd je pre prípady spornej povahy vzťahu v štádiu odvolacieho konania kauzálne príslušný dospel k záveru, že pokiaľ spor bol vedený na súde prvej inštancie ako obchodný spor, je pre ďalší inštančný postup potrebné zohľadniť to, že predmetom odvolacieho konania bude právne posúdenie charakteru sporu ako takého. Odvolaciemu prieskumu budú podrobené závery súdu prvej inštancie vedúce k tomu, že by o spor obchodnoprávnej povahy malo ísť“. S uvedeným záverom

sa senát posudzujúci nesúhlas s postúpením sporu v danom prípade stotožnil.

12. Na základe uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že na prejednanie a rozhodnutie o odvolaní je daná funkčná príslušnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici v obchodnoprávných veciach v zmysle § 34 ods. 2 písm. a) CSP.

13. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.